

**Kernefortælling,
nyt navn og ny
visuel identitet**

**Flettekultur i
Uganda**

**Frivillige i
aftenskolen**

TEMA: LANDSFORBUNDETS IDENTITET

LEDER

Du kan kende os på, at vi vil dig noget

Sådan lyder det i vores kernefortælling. En kernefortælling som fremover vil være vores beskrivelse af, hvem vi er i Fora.

På det ekstraordinære landsmøde den 27. september 2014 blev de delegerede præsenteret for det store arbejde, der hele det sidste år har været i gang, for at vi i dag med stolthed kan fremvise en ny identitet. På landsmødet sagde de delegerede ja til styrelsens forslag om nyt navn, så vores forbund, der tidligere hed NETOP - Netværk for Oplysning, nu hedder Fora.

Navnet Fora var et naturligt resultat af arbejdet med vores identitet. Medlemsforeningerne i Fora danner hver især rum til, at mennesker kan samles om læring og kreativitet i fællesskab. Fora, som er flertalsformen af forum, er summen af de medlemsforeninger, som udgør landsforbundet.

Foras kernefortælling hedder "Folkeoplysning i takt med tiden", og er en fortælling, der samler oplysningsforbun-

dets styrker i én fortælling. Det er en fortælling om, at Fora vægter nærhed og fællesskabet højt, at medlemsforeningerne er fagligt stærke, og at vi tænker i nye baner.

Jeg er som formand meget stolt af vores nye identitet; vores nye navn og vores nye flotte logo. Det har givet vores forbund et løft. Vi har nu fået et navn, som giver mening i forhold til vores virke, og som underbygges af vores kernefortælling. Vi har nu et helt andet fundament at stå på, end vi havde tidligere.

Jeg håber, at du allerede har haft lejlighed til at læse kernefortællingen. Ellers er der mulighed for det i dette nummer af medlemsbladet.

Jeg ønsker os alle tillykke med den nye identitet.

Formand
Marlene Borst Hansen

2 Leder

Tema:
Landsforbundets identitet

4 Kernefortælling, nyt navn og ny visuel identitet

Vi har nu en kernefortælling, der beskriver, hvem vi er, og hvad vi arbejder for.

8 At gå i skræddersyet tøj

Styrelsesmedlem Chris McKay delte sine tanker om landsforbundets identitetsarbejde på det ekstraordinære landsmøde. En tale der handlede om at forstå betydningen af at gå i tøj, der sidder, som det skal.

9 Kerneordet er fællesskab

Styrelsesmedlem Tove Jørvang talte på det ekstraordinære landsmøde om fællesskab som kerneord i Foras kernefortælling.

10 Den gode kursusoplevelse starter på nettet

Ny kursusvisning skal gøre det nemmere og hurtigere at bruge kursusvisningen i DOFO.

12 Frivillige i aftenskolen - en uudnyttet ressource

Vi har i aftenskolerne et stort potentiale for at kunne tiltrække frivillige, og det skal vi lære at udnytte.

14 Flettekultur i Uganda

Uganda har en unik flettekultur, som nu hyldes i bog om Ugandisk flet og menneskene bag håndværket.

16 Vi mødes og lærer - uden undervisere

De fleksible tilrettelæggelsesformer giver mulighed for at planlægge aktiviteter, hvor fokus er på fællesskabet - og det at lære af hinanden.

18 Møde med tyrkiske folkeoplysnere

Rejseberetning fra inspirationsrejse til Tyrkiet.

20 Kursusforløb uddannede energikonsulenter

Kursuspakken skulle ruste almindelige mennesker til at udføre energitjek på egen bolig og derved spare penge.

22 Stort&småt

Fora
Gammel Kongevej 39G
1610 København V
Telefon 3393 0096

www.fora.dk
info@fora.dk

Redaktion
Bernhard Trier Frederiksen, ansvarshavende
Louise Albers, redaktør

Redaktionsudvalg
Kaj Andersen, FO Nordfyn, formand
Pernille Roth, FO-Aarhus
Anna Kolind, Radikale Venstre
Hjalde Holm, 1748
Palle Vinther, FO-Aarhus

Layout
Claus Lillerup

Tryk
Clausen Grafisk

Oplag
1.000

Alle kan indsende relevante indlæg til medlemsbladet. Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopfordrede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis Foras.

Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse.

Næste deadline
1. december

Fra NETOP til Fora

VI HAR FÅET EN KERNEFORTÆLLING, ET NYT NAVN OG EN NY VISUEL IDENTITET. VI ER FORA - LÆRING OG KREATIVITET I FÆLLESSKAB.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Vi har skiftet navn til Fora. Det er et skifte, der kommer oven på en længere proces, hvor vi har arbejdet med at finde ud af, hvem vi er med input og hjælp fra medlemsforeningerne.

Vi var samlet den 27. september til et ekstraordinært landsmøde i Odense for at præsentere arbejdet med landsforbundets identitet og for at stemme om nyt navn.

Vi havde æren af at have kulturminister Marianne Jelved til at åbne det ekstraordinære landsmøde med visionære ord om folkeoplysningen i fremtiden. Efter kulturministerens inspirerende tale lagde formand Marlene Borst Hansen op til præsentationen af identitetsarbejdet. Forløbet for processen blev præsenteret af kommunikationskonsulent Louise Albers. Styrelsesmedlem Chris McKay fra Nykøbing F. Aftenskoler og styrelsesmedlem Tove Jørvang fra ÆOF fortalte om deres oplevelse af arbejdet med landsforbundets identitet og om kernefortællingens betydning. Branding- og marketingseksperter Elin Glahn, som har hjulpet os med at udforme kernefortælling, styrkepositioner og finde nyt navn, var til stede for at fortælle om arbejdsprocessen. Claus Lillerup, som har designet vores nye logo, fortalte om sine tanker bag designet. Der blev stemt ja til det nye navn, og det var en stolt og glad formand, der rundede dagen af.

Kernefortællingen

Kernefortællingen er vores værdier omsat til en lille historie. Det er en fortælling om kernen i det, vi beskæftiger os med, og den skal hjælpe os selv og andre til nemmere at forstå, hvem vi er, og hvad vi vægter højest. Kernefortællingen skal tale til både hjerne og hjerte. På denne side kan du læse kernefortællingen, som vi har kaldt Folkeoplysning i takt med tiden. Det er samtidig et løfte, som vi giver os selv og alle omkring os. Vi ønsker, at Fora leverer folkeoplysning i takt med tiden.

Kernefortællingen skal bruges til at beskrive, hvem vi er. Tidligere fyldte fusionen mellem FO og Dansk Husflid meget, når vi skulle beskrive, hvem vi er. Nu har vi en samlet identitet, der beskriver, hvem vi er, og hvad vi kan, fremfor hvad vi var tidligere. Overtøjet kernefortællingen har vi fået et nyt navn, der faktisk beskriver, hvad vi er, og en visuel identitet, der afspejler de mange kreative og mangfoldige foreninger, der udgør Fora. Til vores navn har vi nu knyttet en såkaldt tagline – altså en linje, der kort beskriver forbundet i sin kerne. I helhed lyder det: Fora – læring og kreativitet i fællesskab. Hvis vi skal skære helt ind til benet, så er det det, vi gør: I Fora skaber vi rum til læring og kreativitet i fællesskab.

Kernefortællingen er hele forbundets – det er foreningernes fortælling. Den rummer det bedste og det stærkeste for alle Foras

Kulturminister Marianne Jelved på ekstraordinært landsmøde

foreninger samlet set. Den enkelte forening kan forhåbentligt se sig selv afspejlet i den, og kan bruge den, når man skal forklare, hvem Fora er, og hvorfor ens forening er medlem af det fællesskab. Det har været det vigtigste sigte for styrelsen med dette arbejde: At finde ind til den kerne, der bedst beskriver, hvad vi under ét kan beskrive os selv som samlet set.

.....
Du kan læse mere om navn, visuel identitet og kernefortælling på

► www.fora.dk/omfora

Der blev forklaret, diskuteret og spurgt på afstemningsdagen den 27. september. Fra venstre: Claus Lillerup, Elin Glahn og Kirsten Hansen, Skolen for Kreativ Fritid

FOLKEOPLYSNING I TAKT MED TIDEN

I Fora mener vi, at man skal engagere sig og tage ansvar – ikke bare for sig selv, men for fællesskabet. Når én bliver dygtigere eller stærkere, bliver fællesskabet stærkere. Når vi engagerer os i hinanden og bruger tid sammen, bliver fællesskabet stærkere. Det er det, der driver os. Det er det, vi vil skabe rum til.

Fora går forrest, når det handler om til stadighed at gøre folkeoplysning relevant. Vi relaterer til den måde, danskerne lever på, til hverdagen og til verden omkring os. Vi tilbyder kurser, aktiviteter og oplevelser, der giver alle mulighed for værdifuld læring med mening. Og vi gør det fulde af engagement og begejstring. Med fokus på samvær og fællesskab.

Fora vægter nærhed højt - i alle led. Du kan kende os på, at vi vil dig noget. Hos os bliver medlemmer og kursister nærværende, aktive deltagere og ikke passive tilskuere. Det er de glade for – og det er vi stolte af. Vi er til stede og aktive i hele landet; i de store byer

NAVNETS BETYDNING

Vi skulle finde et navn, der beskriver begejstring, fællesskab, læring med mening, en ambition om at forandre og skabe. Vi skulle finde et navn og en logo, som kunne rumme vores løfte om at lave folkeoplysning i takt med tiden.

Skolerne og foreningerne er pladser, steder, rum, platforme - hvor folkeoplysning og mennesker kan være aktive, trives og gro. Fora er flertalsformen af det latinske ord forum, som betyder plads. Forum bruges oftest på dansk om et mødested. Hver medlemsforening kan ses som et forum. Fora er samlingen af de mange mødesteder rundt om i landet, der alle er fælles om at skabe rum til læring og kreativitet i fællesskab.

og de små samfund. Vi dyrker den lokale forankring og det lokale initiativ.

I Fora er vi fagligt stærke. Vores kurser og aktiviteter er kendetegnet ved høj kvalitet og stærke lærerkræfter; mennesker, der brænder for deres fag og for formidling. Vi lægger vægt på at sætte undervisningen i et samfundsmæssigt perspektiv – lille eller stort, smalt eller bredt. Vi dyrker det gode håndværk som kilde til kreativitet og udvikling. Og vi har stor kærlighed for det fællesskab, der opstår, når man skaber noget sammen.

Fora udfordrer vanetænkning og sætter vores fag i nye sammenhænge. Vi giver plads og støtte til initiativet. Derfor vil du se os udvikle nye undervisningsformer og bruge ny viden, ny teknologi og nye omgangsformer. Alt sammen for at skabe de bedste rammer for læring og fællesskab

TANKER OMKRING DEN VISUELLE IDENTITET

I logoen er der leget med grundformerne firkant, cirkel og trekant for at skabe reference til alt det kreative og udviklende arbejde, der foregår i Foras foreninger - fra bevægelsesfag til blomsterbinding, fra en enkeltstående spændende debat til fordybelse gennem længerevarende kurser.

Farvemæssigt er der tænkt i spektret fra den blå (hoved - eftertænk-somhed) til røde farve (hjerte - følelse/varme), fordi vi rummer det hele. O'et er transparent, fordi vi også ser ud, vi er åbne for det nye, men har samtidig et centrum, som er den synlige prik. I Fora skaber vi (alle medlemsforeningerne) rum til læring og kreativitet i fællesskab.

Hvorfor og hvordan

VI HAR NU FÅET KERNEFORTÆLLINGEN, ET NYT NAVN OG EN NY VISUEL IDENTITET. ALT DETTE PÅ BAGGRUND AF ET ØNSKE FRA STYRELSEN, SOM LEDTE TIL EN PROCES MED MEDLEMSINDDRAGELSE I CENTRUM.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Ideen om at arbejde med landsforbundets identitet blev til på styrelsesseminar i november 2013. På landsmødet i maj 2014 stemte de delegerede "ja" til, at denne proces skulle gennemføres. En proces, som kunne munde ud i forslag til nyt navn og visuel identitet. Kommunikationsudvalget har haft rollen som fast arbejdsgruppe gennem hele processen i tæt samarbejde med arbejdsgruppen på sekretariatet. Derudover er styrelsen løbende blevet orienteret og inddraget, og har truffet endelige beslutninger i processen.

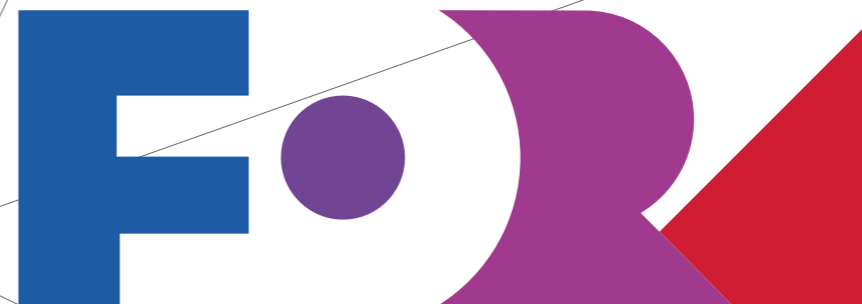
Formålet med arbejdet har været, at få formuleret hvem landsforbundet er og med dette udgangspunkt finde frem til det rette navn samt en ny visuel identitet. Styrelsen har i hele processen haft ønske om høj medlemsinddragelse for at få så mange synspunkter og nuancer med som muligt.

MEDLEMSINDDRAGELSE

- På landsmødet gennem workshop, hvor 122 medlemmer deltog
- gennem spørgeskemaundersøgelse, hvor 195 medlemmer besvarede spørgeskemaerne
- gennem kvalitative enkeltinterviews, hvor et repræsentativt udsnit af medlemmerne kom til orde,
- Vja i alt 5 nyhedsbreve med fokus på identitetsprocessen med informationer om arbejdets fremgang gennem artikler i medlemsbladet, hvor medlemmerne er blevet opfordret til at involvere sig, komme med input, spørgsmål, ris eller ros.

Eksempler på Fora-logo

VORES NYE LOGO KAN OPTRÆDE PÅ FORSKELLIGE MÅDER, OG KAN BÅDE FUNGERE MED OG UDEN TAGLINE.

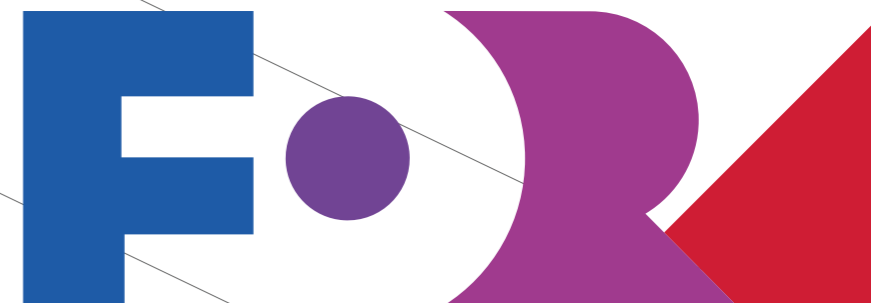

LÆRING OG KREATIVITET I FÆLLESSKAB

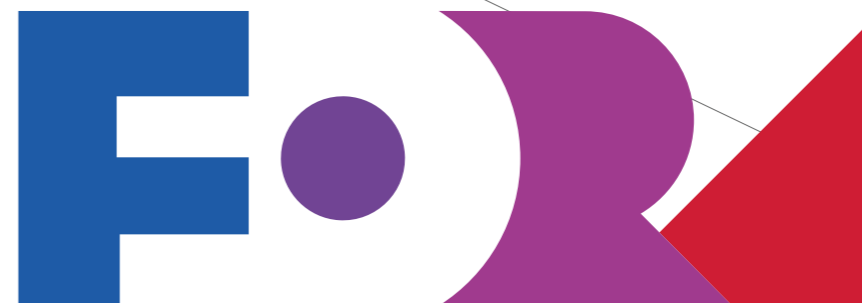
Teksten under navnet kaldes en tagline. En tagline er en lille medfølgende tekst, som kan optræde sammen med vores logo som en lille uddybende forklaring på, hvad landsforbundets foreninger arbejder med.

Hvis jeres forening ikke allerede har gjort det, så vil vi bede jer om at skifte det gamle NETOP-logo ud med vores nye Fora-logo. Det finder I på www.fora.dk/om-fora. Oplever I problemer, eller har I brug for hjælp, så kan I kontakte kommunikationskonsulent Louise Albers louise@fora.dk

MEDLEM AF

LÆRING OG KREATIVITET I FÆLLESSKAB

GLOSTRUP

Hvis I som forening kunne være interesseret i at gøre Fora til en del af jeres navn, så kan I kontakte udviklingskonsulent Marlene Berth Nielsen marlene@fora.dk. Så vil Marlene kunne skitsere forløbet og mulighederne.

At gå i skræddersyet tøj

DENNE TALE HOLDT CHIS MCKAY PÅ DET EKSTRAORDINÆRE LANDSMØDE SOM EN DEL AF PRÆSENTATIONEN AF KERNEFORTÆLLINGEN, FØR VEDTAGELSEN AF NAVNET FORA

Af Chris McKay, skoleleder på Nykøbing F. Aftenskoler og medlem af styrelsen

Vi har i et stykke tid været i gang med en identitetsforandringsproces, som når en milepæl i dag. Det skal ikke være en hemmelighed, at jeg fra starten var en af dem, der mødte forslaget om at ændre NETOPs identitet med skepsis. Jeg er ny i branchen, og jeg havde det fint med navnet NETOP. Jeg havde fået NETOPs logo til at se pænt ud på mit brevpapir og var blevet vant til at tænke på mig selv og min aftenskoole som en del af NETOP, så da jeg hørte en af mine kollegaer i styrelsen udtale sig til et styrelsesseminar om, at navnet NETOP skulle ændres, kunne jeg ikke relatere til tanken.

Jeg husker det lige så klart – det var den afsluttende dag af seminaret, hvor vi i styrelsen havde gennemgået en styrelsesudviklingsworkshop, og min kollega – og du ved, hvem du er – sluttede af, som en anden Cato den Ældre, med ordene: “Og se så at få ændret navnet NETOP - Netværk for oplysning.”

Som sagt følte jeg intet behov for at ændre NETOPs identitet, men det gjorde en del af mine kollegaer i styrelsen, så det fik mig til at reflektere over denne proces med identitetsforandring. Det gjorde jeg så i et stykke tid uden at nå til nogen konklusion, indtil jeg en dag huskede to samtaler, som jeg havde haft med min far.

Den ene samtale var, da jeg som ung teenager, under en diskussion om, hvad jeg måtte og ikke måtte spørge min far: “Hvornår er man så voksen?”. Han svarede: “Man er voksen, når man går i skræddersyet tøj”. Ret banalt sagt, men min far er en mand af meget få ord, og jeg har gennem min opvækst lært, at søge efter den dybere mening i hans ord, så det gjorde jeg igen i dette tilfælde.

Den anden samtale kom 23 år senere, da vi sad på hans tag og lavede lidt reparationer, og jeg spurgte ind til det dér, han havde sagt med, at man er voksen, når man går i skræddersyet tøj. Han kiggede længe på mig og sagde: “Din klovn ... se på dig selv, dit liv. Du har ikke bestilt andet end at gå i skræddersyet tøj og at være voksen de sidste mange år. Det at gå i skræddersyet tøj har intet med tøj at gøre, og det at være voksen har intet med din alder at gøre ... man går i skræddersyet tøj, når man har tilpasset sig omstændighederne og vilkårene, som livet byder på. Og det at være voksen er, når man er sikker i sin identitet.”

Jeg huskede disse samtaler, netop da jeg skulle ind til et styrelsesmøde i juni måned. En flot sommerdag foran caféen ved Vartov, hvor jeg sad i solen og drak en øl inden mødet, hvor vi skulle stemme om forslaget til landsforbundets nye navn. Jeg var stadig meget i tvivl og kiggede lidt reflekterende ud over torvet, da jeg så en ung mand komme gående. Han var sådan en rigtig “københavnertype”, som vi nede fra Falster ville sige; fra hans vandkæmmede hår til hans spidse, blanke laksko og øresneglen i øret, hvor han råbte af personen i den anden ende, som en anden gal sælger. Jeg tænkte: “Sikke en idiot i hans skræddersyede tøj ...”

Der gik det op for mig: Samtalerne med min far tonede frem i min bevidsthed, og det hele gav mening, og jeg gik op til mødet og stemte for forslaget til nyt navn.

For 10 år siden mødtes to verdener – husflidsfolk og Frit Oplysningsforbundsfolk – for at fusionere. To forskellige verdener med to forskellige syn på oplysningsverdenen, men i en demokratisk proces, hvor

Chris McKay holder tale

udgangspunktet netop er vores forskellighed. Demokratiet har sit udspring i uenighed, vi mødes i modsigelsen, og det gjorde man også dengang. Nu er der gået de første 10 år med identiteten “NETOP – Netværk for Oplysning”, og når jeg, som en af de nye i organisationen, spørger til NETOPs begyndelse, hører jeg, at navnet NETOP – Netværk for oplysning var det navn, man dengang kunne blive enige om – og det var ikke en nem proces at nå dertil. 10 år med et navn, som er den mindst ringe af mulighederne, er i min verden meget tynd is at gå på som organisation. Nu er de to verdener samlet til én verden, vi har mere til fælles, end vi har til forskel. Vi er sikre i vores identitet, vores organisation er voksen, vi har tilpasset os vores omstændigheder og vilkår, vi er modne nok til at finde vores sande identitet, og processen har ført os her til, hvor det er tid til at ændre den mindst ringe af mulighederne til et sæt skræddersyet tøj. Jeg glæder mig i hvert fald til at gå i det!

Fotos fra det ekstraordinære landsmøde.
Tove Jørvang nederst th.

Kerneordet er fællesskabet

TALE HOLDT VED EKSTRAORDINÆRT LANDSMØDE I FORBINDELSE MED PRÆSENTATION AF KERNEFORTÆLLING OG AFSLØRING AF NAVN

Af styrelsesmedlem Tove Jørvang, ÆOF

Som ny i styrelsen har det været en interessant opgave at få lov til at deltage i arbejdet med at drøfte udformningen af en ny kernefortælling for landsforbundet. Folkeoplysning er et gammelt begreb - med et til stadighed livskraftigt indhold og formål.

Det er rigtigt set af styrelsen, at der for godt et års tid siden blev sat en proces i gang med fokus på, at det gode, der sker i NETOP, skal italesættes med tidens ord.

Og det er det blevet, synes jeg.

For mig at se er kerneordet i fortællingen ordet 'fællesskab'. Og det er ikke bare det at være sammen i et fysisk rum, men det at være sammen med hinanden om noget, være en del af de andres liv - i et læringsfællesskab.

Vi skal som folkeoplysende foreninger bestræbe os på, at den enkelte ikke blot deltager, kommer til et kursus og går hjem efter kurset, men at den pågældende bliver set af de andre og inddraget som del af fællesskabet.

Hvordan kan vi så i praksis sikre, at ”vi engagerer os i hinanden og bruger tid sammen, så fællesskabet bliver stærkere”, som det er formuleret i kernefortællingen?

Det kan vi i praksis gøre ved at gøre underviserne mere bevidste om deres rolle. Vi kan også inddrage de ”gamle” kursister ved, at de bliver opmærksomme på nye kursister og hjælper dem til rette, så de føler sig velkomne. Det er meget lavpraktisk. Det er jeg klar over, men det er mange gange det, der virker i praksis. Det gælder også andre, frivillige og ansatte, som er til stede

omkring et hold, at de tænker de nye deltagere ind og også er opmærksomme eller nansomt nysgerrige på de deltagere, som står ude i randen af cirklen.

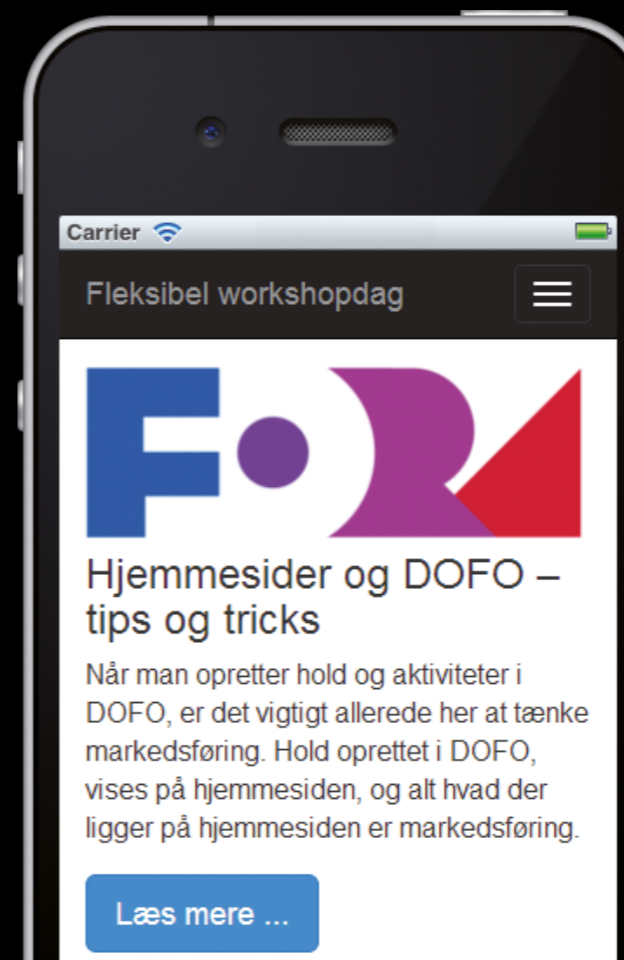
Vi er lokalt, hvor jeg kommer fra, begyndt at bede deltagere, vi kender, på et hold være opmærksomme på nye. Det virker, får vi at vide. Det skaber tryk og nærvær og fællesskab – i alle led.

Og det kommer fint til udtryk i formuleringen: Du kan kende os på, at vi vil dig noget.

Den gode kursusoplevelse begynder på nettet

MERE OG MERE AF AL KONTAKT TIL OMVERDENEN FOREGÅR ONLINE, OG DETTE GÆLDER NATURLIGVIS OGSÅ FOLKEOPLYSNINGEN. NOGLE VIL MÅSKE HÆVDE, AT DET GÅR UD OVER NÆRHEDEN OG FÆLLESSKABET, MEN SÅDAN BEHØVER DET ABSOLUT IKKE AT VÆRE.

Af Snebjørn Andersen, it-konsulent i Fora

Nettet kan faktisk give mulighed for at opdage nye fællesskaber, der ligger lige om hjørnet – og det vil vi på sekretariatet rigtig gerne arbejde på at få til at fungere så godt som muligt.

En bedre præsentation

En af de ting, jeg for tiden arbejder meget med som it-konsulent på Foras sekretariat, er at forbedre præsentationen af kurser på foreningernes hjemmesider, og i løbet af de seneste måneder er hele maskineriet bag kulisserne blevet skiftet ud.

Dette er gjort af flere årsager. For det første for at få kurser, der administreres i DOFO, til hurtigere at blive opdateret og synlige på hjemmesiderne. For det andet for automatisk at kunne fange og rette problemer med opsætning af kurserne, så de tager sig bedst muligt ud på nettet. Den vigtigste grund har dog været at skabe større fleksibilitet i præsentationen af kurserne, og vi har nu langt bedre muligheder for at tilbyde det layout, der fungerer bedst for den enkelte forening. Både den, der udbyder en enkelt håndfuld kurser inden for nogle få fag, og den, der har et kursus-katalog, der indehol-

der flere hundrede kurser og arrangementer per sæson.

Der foregår i disse år en rivende udvikling inden for brugen af mobile enheder, dvs. iPads og diverse smartphones, og dette stiller nye og anderledes krav til præsentationen, der nu skal virke indbydende både på en traditionel computerskærm og på en mobiltelefon. Vi har altså meget lidt plads og erfaringsmæssigt kun nogle få sekunder til at gøre en gæst på en hjemmeside interesseret i vores budskab. Hele resten af nettet ligger kun et enkelt klik væk og lokker med nærmest uendelige mængder af andre tilbud. Tålmodighed er desværre ikke den typiske netbrugers mest fremherskende egenskab - især ikke når det foregår på en smartphone.

Godt design

Det handler altså om at vække umiddelbar interesse med et design, der virker tiltalende på de mennesker, der kunne være interesseret i vores kurser. Det er svært at definere godt design, for det afhænger naturligvis af øjnene, der ser, men der findes alligevel nogle gode tommelfingerregler for, hvordan

vi kan tiltrække besøgende til vores hjemmesider, og give dem en så god oplevelse, at de får lyst til at udvide bekendtskabet.

De vigtigste redskaber vi har til at skabe opmærksomhed om lige nøjagtig vores kursus er:

- en god kursustitel
- et godt billede
- en god beskrivelse

Titlen skal på meget kort plads give indtryk af, hvad det hele egentlig går ud på. Allerede helst skal den selvfølgelig indeholde de ord, man kunne finde på at søge efter på nettet, hvis man er på udkig efter at lære mere om emnet – og ikke lige er opmærksom på, at der ligger en forening med det rigtige kursus i nærheden.

Billedet skal først og fremmest understøtte kursets emne og titel, og samtidig være det blikfang, der giver indtryk af, hvilken stemning man kan se frem til som kursus-deltager. Fotos af mennesker, der er optaget af en aktivitet, er næsten altid et godt valg, og mulighederne for at fange gode motiver

fra foreningens kurser har aldrig været bedre end nu, hvor mobiltelefon og kamera er vokset sammen.

Præcis beskrivelse

Herefter er det vigtigt med en god beskrivelse af kurset, der mere detaljeret beskriver indholdet, forudsætninger, praktiske detaljer – og naturligvis meget gerne giver nem mulighed for at kontakte enten foreningen eller underviseren for yderligere oplysninger. Desuden er det vigtigt, at de enkelte kurser er placeret i passende kategorier, så det er nemt at “bladre” rundt og måske lade sig inspirere af andre kurser. Her vil der være stor forskel på, hvad der er det rigtige layout for den lille og den store forening, og derfor er vi som sagt meget glade for nu at kunne tilbyde flere muligheder end tidligere.

Hvis alt dette er på plads, er der gode chancer for at gæsten på hjemmesiden skynder sig at tilmelde sig online – og glæder sig til at komme videre med den gode oplevelse, når kurset starter.

RÅD OG VEJLEDNING

Har du behov for hjælp til at lave bedre kursusvisninger, så er Snebjørn eller Peter kun et telefonopkald eller en mail væk.

Snebjørn Andersen
email: snebjorn@fora.dk
telefon: 33 93 00 96

Peter Koefoed Brix
email: peter@fora.dk
telefon: 42 27 26 28

Frivillige i aftenskolene – en uudnyttet ressource

Fokus på værdier, bestyrelsens arbejde og synliggørelse er nogle af de vigtige konklusioner i et netop afsluttet projekt om frivillige, som Fora har gennemført i samarbejde med LOF. Idéen med projektet var at se på, hvordan vi i aftenskolerne og foreningerne arbejder med frivillighed i forhold til organisationer og foreninger, der mere traditionelt baserer sig på frivillige kræfter og medlemmer, fx NGO'er, patientforeninger og idrætten. Vi var i LOF og Fora nysgerrige efter at få mere viden på feltet, da vi havde en fornemmelse af, at der i forholdet mellem aftenskolen og frivillighed ligger en uudnyttet ressource, der samtidig kan give os svar på en af de helt store udfordringer – nemlig generationsudfordringen.

Kan man være frivillig i aftenskolen?

Der er masser af potentiale i aftenskolerne – også for frivillige. Der skulle ikke være nogen særlig grund til, at folk med hang til frivillighed søger alle mulige andre foreninger end aftenskolen. Det skulle da lige være, at det er en godt bevaret hemmelighed for "almindelige" mennesker, at aftenskolen også er en frivillig-arena. Jan Molin, professor ved CBS og bidrager til projektets rapport, konstaterer da også: "Der er ikke mange mennesker i et moderne samfund som ved, at aftenskoler har en frivillig

bestyrelsesdel." Og han konkluderer: "Når man således ikke er "synlig", bliver det en selvopfyldende profeti, at så få søger ind i dette frivillige arbejde."

Et værdimæssigt fokus

Forudsætningen for at kunne tiltrække frivillige er altså, at vi synliggør aftenskolen som et sted, man kan løfte en frivillig opgave. Men arbejdet er ikke gjort med dette. Vi skal også kunne fortælle, hvilken forskel arbejdet gør – hvad er det/hvilken opgave er det, man er med til at løfte, hvis man går ind i en bestyrelse i en Fora-forening? Vi er inde og røre ved foreningernes eksistensberettigelse – hvorfor er vi her? Hvad er det for vigtige opgaver, som I hver især løfter i jeres lokalområde?

Vores kernefortælling

Her kan vi i Fora komme adskillige skridt foran, hvis vi udnytter den gave, vi netop har givet os selv i form af vores nye kernefortælling. Her ligger fokus på fællesskabet – vi skaber rum til læring og kreativitet i fællesskab, og vi gør det med høj faglighed og begejstring, med nærvær og i samtiden, så det giver mening i hverdagen. Den kernefortælling kan hver forening i Fora gøre til deres egen og bruge den udadtil, for eksempel til at fortælle potentielle frivillige, at

de er med til at gøre en forskel i menneskers liv ved at skabe rum til læring og kreativitet i fællesskab.

Hvad skal jeg lave som frivillig?

Et relevant spørgsmål som enhver forening kan forvente at få stillet af en potentiel frivillig. Og her ligger en anden af de knapper, vi med fordel kan skrue på, når det handler om rekruttering af frivillige. Det handler om at give overblik og indblik i bestyrelsens arbejde. Alt for mange steder tages det for givet, at enhver ved, hvad en bestyrelse beskæftiger sig med. En fælles anbefaling fra de tre medvirkende eksperter i projektet er, at bestyrelserne skal arbejde med gennemsigtighed. Det betyder, at enhver, der har interessen, skal kunne se, hvad bestyrelsens arbejde går ud på, hvilke opgaver der er, hvilket ansvar der ligger til de enkelte opgaver, og hvordan bestyrelsen generelt arbejder. Det er lettere at tage stilling til, om man vil gå ind i et stykke frivilligt arbejde, hvis man klart kan se: Hvad bliver jeg en del af, hvad skal jeg lave, og hvad er forventningerne til mig? Og så er det meget lettere at føle sig som en del af et nyt fællesskab, hvis man hurtigt kan fornemme, hvad der foregår, og man hurtigt kan finde sin rolle i det.

VI HAR I AFTENSKOLERNE ET STORT POTENTIALE FOR AT KUNNE TILTRÆKKE FRIVILLIGE, OG DET SKAL VI LÆRE AT UDNYTTE. FOKUS PÅ DET VÆRDIMÆSSIGE I AFTENSKOLEN, FOKUS PÅ BESTYRELSENS ARBEJDE OG SYNLIGGØRELSEN AF AFTENSKOLEN SOM ET STED AT VÆRE FRIVILLIG ER NOGLE AF DE KNAPPER, VI KAN SKRUE PÅ.

Af Marlene Berth Nielsen, udviklingskonsulent i Fora

Dyrk ildsjælene

"Bestyrelsen skal ikke blot fokusere på at drive en aftenskole her og nu, men også på at sikre dens fremtid ved at tænke i følgerordninger". Sådan bemærker Rie Skårhøj Frilund, som er frivilligekspert og forfatter og en af de bidragende eksperter i projektet. I langt de fleste bestyrelser i aftenskolen rekrutteres der nye medlemmer ved at prikke. Det er ikke usædvanligt, siger Rie. Det, der skal arbejdes med, er dels at være meget bevidst om, hvem der prikkes, da vedkommende helst skal kunne noget af det, man mangler i bestyrelsen. Og dels arbejde med at øge chancen for at vedkommende siger ja tak, når der prikkes. Det kan man blandt andet gøre ved at give potentielle frivillige mulighed for at være med til forskellige opgaver og over tid påtage sig mere og mere ansvar. Det handler om at se på, om der i den enkelte forening er opgaver, som frivillige kan påtage sig uden for eksempel at være medlem af bestyrelsen. Det kan være via forskellige udvalg, som flere husflidsforeninger allerede har gode erfaringer med. "Højt engagerede frivillige kommer ikke ud af den blå luft", siger Rie. Det er noget, der vokser frem ved, at den frivillige på egne betingelser har mulighed for gennem forskellige opgaver at tage mere og mere ejerskab.

NYE METODER

Projektets konklusioner skal nu konkretiseres og ud at arbejde i aftenskolerne. Fora har sammen med LOF fået midler til en forsættelse af projektet fra Kulturministeriets udviklingspulje. I løbet af det næste års tid skal villige aftenskoler afprøve metoder til rekruttering af frivillige og arbejde med at gøre metoderne relevante i forhold til aftenskolens ambitioner på frivillighedsområdet.

FAKTA

Projektet "Udfordringer omkring frivillige i aftenskolen" er gennemført sammen med LOF med støtte fra Kulturministeriets udviklingspulje for lokal folkeoplysning. I projektet er gennemført fem fokusgruppeinterviews, tre grupper med bestyrelsesmedlemmer fra hhv. LOF-afdelinger og Fora-foreninger, to grupper med bestyrelsesmedlemmer fra andre frivillige organisationer, tre eksperter har kommenteret på resultaterne og givet deres anbefalinger: Jan Molin, professor ved CBS, Rie Frilund Skårhøj, chefkonsulent i LEDfrivillige.dk, Kresten Schultz Jørgensen, Direktør i Lead Agency.

Flettekultur i Uganda

UGANDA ER MEGET MERE END EN SMERTEFULD HISTORIE OM KRIG, KORRUPTION OG KOLONIALISME. UGANDA ER OGSÅ ET LAND MED UENDELIG SKØNHED, EN STORSLÅET NATUR OG ET STÆRKT FOLK. DET ER DER NU KOMMET EN BOG OM.

Af Jette Mellgren, underviser, forfatter og en del af Foras udviklingsprojekt i Uganda

Jeg er dybt fascineret af det usofistikerede liv og de ugandere, der på trods af alvorlige problemer møder livets tilskikkelser med stor værdighed. Deres ufattelige styrke og udholdenhed er en stor kilde til inspiration om den menneskelige sjæls hårdførhed. Uganda tager sig ikke ud – det er.

Siden 2009 har Fora haft udviklingsprojekt i Uganda: "Support for Vulnerable Women, Youth and Children in Northern Uganda". Overordnet handler projektet om at reducere fattigdom. Det sker gennem udbredelse af demokratiske redskaber og ved at styrke de håndværksmæssige kompetencer. Jeg har været så heldig at være en del af arbejdsgruppen, og projektet har med håndværket som katalysator, givet mig en helt unik mulighed for at komme tæt på en gruppe fantastiske mennesker og en fremmedartet kultur, ligesom jeg har fået viden om flettehåndværket, der stadig er en forankret del af kulturen.

I mere end fire årtier har borgerkrig hærget Uganda. Befolkningen har i 1970'erne lidt under Idi Amins diktatur, og siden præsident Museveni overtog magten i landet i 1986, har det nordlige Uganda været præget af ustabilitet og mangel på udvikling, primært forårsaget af Lord's Resistance Army (LRA) ledet af Joseph Kony.

Al stabilitet og tro på udvikling i det nordlige Uganda er blevet nedbrudt med den lokale befolkning efterladt som reelle tabere. Op mod 90 pct. af befolkningen i nord har været samlet i interne flygtningelejre, hvor der selvsagt ikke har været ro og mulighed for overdragelse af håndværks-

traditioner. Flettekulturen har i tiden under borgerkrigen levet en overset tilværelse, hvilket har medført, at viden og håndværk delvis er gået tabt. Andre steder i landet er importerede plastikkurve fra Østen eftertragtede og flettekulturen i Uganda er således en kulturarv, der som mange andre steder er i risiko for at dø ud. Jeg har ønsket at beskrive denne rige kulturhistorie, mens den stadig udøves.

Jeg har med bogen "Flettekultur i Uganda" realiseret et længe næret ønske om at gøre kurvemagernes ellers usynlige tilværelse synlig og samtidig at dele de flettekompetencer, som jeg har mødt i Uganda. Da håndværk er et eminent middel til at møde folk i øjenhøjde, er udgangspunktet for bogen møder med seksten forskellige kurvemagere, der hver især er eksperter på deres felt. Rejsen starter i Lira, hvor Foras udviklingsprojekt har til huse. Herfra fortsætter rejsen rundt i landet for igen at slutte i det nordlige Uganda.

Hvert kapitel indeholder et portræt og en arbejdsvejledning til et flettet produkt. Læseren bliver præsenteret for personlige historier fra hverdagen og den kompleksitet, som virkeligheden i et udviklingsland rummer. Herefter følger der en arbejdsvejledning til et flettet produkt, sådan som det fremstilles på vedkommendes hjemegn. Hver teknik beskrives i tekst og illustreres med tegninger. Kurvemagerne repræsenterer forskellige typer af flettede produkter og teknikker, samtidig med at de præsenterer netop de materialer, der er tilgængelige i deres område.

FAKTA

Odense Aftenskole og Fora har siden 2009 arbejdet sammen om udviklingsprojektet "Support for Vulnerable Women, Youth and Children in Northern Uganda". Projektet er støttet af CISU, Civilsamfund i Udvikling.

Du kan læse mere om projektet på
 ► fora.dk/omfora

Du kan læse mere om forfatter og pilefletter Jette Mellgren og om projektet i Uganda:
 ► www.jettemellgren.dk

Vi mødes og lærer - uden underviser

DE FLEKSIBLE TILRETTELÆGGELSESFORMER GIVER MULIGHED FOR AT PLANLÆGGE VÆRKSTEDSAKTIVITETER MED FOKUS PÅ FÆLLESSKAB, ERFARINGSUDVEKSLING OG DET AT LÆRE AF HINANDEN.

Af Bente Skov Machholm, tidl. konsulent i Fora, Marlene Berth Nielsen, udviklingskonsulent, Fora

Nogle foreninger støder indimellem på problematikken, at nogle gerne vil deltage i et forum eller et værksted, hvor man kan mødes med ligesindede og lære et fag, men ikke ønsker et traditionelt kursus på 20 timer. Kan vi i foreningerne imødekomme deres ønsker?

Ja, det kan vi faktisk! Og så oven i købet med støtte fra folkeoplysningsloven. Sekretariatet har det sidste års tid fulgt en lille gruppe foreninger, der har forsøgt at imødekomme sådanne ønsker – og dermed også er foreninger, der har lyttet til tidens tendenser og borgernes behov. De har haft en lyst til at gøre tingene anderledes, fordi de tror på, at via udvikling og nye tiltag, får de flere deltagere i deres foreninger.

Vi etablerer et træværksted

Holbo Herreds Væveforening har i en periode kørt trædrejekurser. Blandt kursisterne opstod der et ønske om at kunne fortsætte trædrejningen, uden at gå på et decideret kursus med underviser, men i stedet med en tovholder. Deltagerne ønskede at eksperimentere med deres håndværk og udnytte hinandens viden og erfaringer. Sammen med skoleleder Tove Nielsen etablerede de et træværksted, hvor deltagerne kunne deltage fleksibelt. De var oppe imod tre lidt større problematikker:

- 1 De kunne ikke bruge almindelig beregning på lærerløn med 1/3 tilskud, da der ikke var tale om ansættelse af en underviser, men af en tovholder.
- 2 De manglede nogle maskiner og udsugning på værkstedet.
- 3 Deres værksted havde kun 5-6 arbejdspladser, og gruppen, der ønskede at deltage, var større.

Fleksible tilrettelæggelsesformer

Skoleleder Tove Nielsen vidste, at foreningen ikke kunne aflønne tovholderen som en almindelig underviser. Tove havde hørt om fleksibelt tilrettelagt undervisning under folkeoplysningsloven på en workshop i Fora og kontaktede sekretariatet for at få hjælp til at lave beregninger på, hvordan økonomien kunne stykkes sammen, hvis trædrejeværkstedet skulle laves under de fleksible tilrettelæggelsesformer. Det gav den fordel, at der til den fleksible tilrettelagte undervisning kan bruges tilskudsmidler til dækning af udgifterne til for eksempel tovholder og annoncering.

I NETOPNYT juni 2014 gav vi et bud på, hvordan man kan bruge af sit tilskud til fleksibel tilrettelagt undervisning. Grundlæggende kan man med et fleksibelt tilrettelagt forløb, beregne 1/3 i tilskud til samlede udgifter, og ikke kun – som ved almindelig undervisning – udgifter til lærer-lederløn. Man er heller ikke forpligtet til at aflønne efter lønbekendtgørelsen.

Midler til maskiner og udsugning

For at etablere et velfungerende værksted manglede foreningen penge til maskiner samt etablering af udsugning. Holbo Herreds Væveforening søgte om midler til dette i Foras udviklingspulje og fik kr. 10.000 til indkøb af nødvendigt udstyr til at komme i gang. Det drejede sig om støvsuger, håndværktøj, bænksliber, slibeholder mm.

Gennem Foras udviklingspulje kan man søge om økonomisk støtte til forskellige udviklingstiltag, men særligt fokus er på afprøvning af de fleksible tilrettelæggelsesformer, fordi Fora vurderer, at der her er et stort potentiale for udvikling i foreningen

og for på nye måder at kunne imødekomme borgernes behov for læring og kreativitet i fællesskab.

Fleksibel deltagelse og tilmelding

Der var stor interesse for tilbuddet, og man blev enige om at arrangere forløbet således, at der var deltagelse hver anden uge, for at alle kunne komme til – mandag i den ene uge, og onsdag i den anden uge. Der blev etableret en elektronisk kalender, hvor deltagerne kunne tilmelde sig den enkelte aften, således at tovholderen hele tiden kunne se, hvor mange der ville komme, og havde mulighed for at sikre, at deltagerne ikke kom til et overfyldt lokale. Samtidig havde tovholderen hele tiden via mailliste kontakt med deltagerne. Forløbet har kørt efter en "klippekortordning", hvor deltagerne køber 10 mødegange á 4 timer til 250 kr.

En succes der fortsætter

Forløbet er nu gennemført og evalueret og betragtes som en succes. Der har i alt været 15 deltagere, og der er blevet afregnet for 24 mødegange. Succesen fortsætter, og der er for efterårssæsonen godt gang i tilmeldingerne. Lige nu ser det ud til at være et forløb i udvikling med stigende deltagerantal. Der er ingen tvivl om, at forløbet sagtens kan overføres på andre fagområder. I bestyrelsen snakker de da også om, hvorvidt fleksible tilrettelæggelsesformer kan være en fordel at overføre på deres øvrige interessegrupper, der i øjeblikket kører uden for folkeoplysningsloven.

Trædrejning i Holbo Herred

Eksempler på fleksibelt tilrettelagt undervisning

HOLBO HERRED OG ULLERSLEV HUSFLID HAR GENNEMFØRT UNDERVISNING MED BRUG AF FLEKSIBELT TILRETTELAGTE FORLØB.

REGNSKAB, HOLBO HERRED

Foreningens samlede udgifter til fleksibelt tilrettelagt undervisning:	
Skolelederhonorar	
(20% af honorar til tovholder)	kr. 420,-
Honorar til tovholder	kr. 2.100,-
Udgifter i alt	kr. 2.520,-
Beregnet anvendt tilskud	kr. 840,-

Hvis foreningen havde haft udgifter til annoncering, leje af lokaler, leje af maskiner og udgifter til ikke-blivende undervisningsmateriale, havde de også kunnet indgå i beregningen af 1/3 tilskud.

TRÆSLØJD FOR VOKSNE

Træsløjd for voksne er annonceret med: »Kom og reparer dine ting eller fremstil nye ting. Du skal være rutineret i brug af maskiner. Der er tovholder som hjælper«

Forløbet blev gennemført med ca. 10 deltagere og 30 timer. Det aflagte regnskab ser således ud:

Honorar tovholder	kr. 1.000,-
Undervisningsmaterialer	kr. 800,-
Annoncering	kr. 1.100,-
I alt	kr. 2.900,-

Foreningen beregner 1/3 tilskud af kr. 2.900,-

HÆKLE- OG STRIKKECAFE

Hækle- og strikkecafe er annonceret med: »Har du lyst til at lære at strikke og hækle, eller kan du i forvejen, men har lyst til at sidde sammen med andre med samme interesse til hyggeligt samvær og blive inspireret til nye projekter, lære nye teknikker ol.«

Forløbet er gennemført med 79 deltagere over 21 undervisningstimer. Det aflagte regnskab ser således ud:

Honorar til tovholder	kr. 4.000,-
Undervisningsmaterialer	kr. 1.000,-
Annoncering	kr. 1.765,-
Udgifter i alt	kr. 6.765,-

Foreningen beregner 1/3 tilskud af kr. 6.735,-

Udsigt over Ankara

Flemming Thøgersen med Halis Yesil

Foras udsendte med samarbejdspartnere

Broderiundervisning

Inspiration fra tyrkiske folkeoplysere

TO REPRÆSENTANTER FOR FORA HAR VÆRET PÅ INSPIRATIONSTUR TIL TYRKIET. EN TUR, SOM FORHÅBENTLIG KAN TJENE SOM INSPIRATION FOR ANDRE MEDLEMMER AF FORA

Rejseberetning af Flemming Thøgersen, formand for NETOP Hvidovre og medlem af Internationalt Udvalg og bogholder på Foras sekretariat, Inge Bay

I Tyrkiets hovedstad, Ankara, finder vi byens centrale fængsel, som tidligere blandt andet husede politiske fanger. I dag fungerer det som museum. På en del af fængselsområdet er der indrettet en række små værksteder, som billedkunstnere og kunsthåndværkere kan leje af kommunen til en lav leje til gengæld for, at de også tilbyder undervisning i deres fag. Her er malere, glaskunstnere, keramikere, sølvsmede, træskærere m.fl. På mange måder svarende til den aktivitet, der finder sted i mange af Foras husflidsforeninger.

Vi var også på besøg i et af de kommunale centre for voksenundervisning og folkeoplysning. Udover den undervisning, som svarer til aktiviteterne i en dansk aftenskole, beskæftigede de sig også med mere erhvervsrettede tiltag. Der var også særlige aktiviteter for arbejdsløse, handicappede og andre socialt udsatte grupper. Stedets studierektor kunne fortælle, at projekterne har to mål: at hjælpe de mennesker, der ikke selv har midler til at uddanne sig og at samle folk i et fællesskab, hvor de kan lære af hinanden. Der er ikke mindre end 27 sådanne undervisningscentre i Ankara, og

hvert af dem kan have undervisning flere steder i byen. Det, vi besøgte, havde et årligt deltagerantal på 28.000. Det betyder, at hver sjette af Ankaras indbyggere deltager i denne fritidsundervisning. Det er værd at bemærke, at undervisningen er gratis. På private skoler med tilsvarende tilbud, er der derimod betaling. Det blev sagt, at de derfor kunne undervise på højere niveau.

Vores vært var Dr. Halis Yesil, lederen af Education Ankara Association. En organisation med relativt få medlemmer, der beskæftiger sig med innovation inden for undervisning for voksne, og har taget initiativ til internationale projekter til udvikling af organisationer, der arbejder med folkeoplysning. Både Dr. Halis og hans medarbejdere, som vi mødte, var meget dedikerede og deres entusiasme var utroligt opløftende at møde.

Det kan varmt anbefales, at besøge Tyrkiet for at hente inspiration til udvikling af folkeoplysningen. Kontakt Internationalt udvalg, hvis din forening gerne vil hente inspiration fra udlandet til jeres videre virke.

FAKTA

Foras udsendte havde fået muligheden for at besøge dette sted i Tyrkiet og se eksempler på den folkeoplysende aktivitet som led i det europæiske projekt ALTIMO (Adult Learning as a Tool for Inclusion in a Modern Society). Agnete Andersson fra NETOP Allerød-Furesø er leder af den danske del af projektet, og den tyrkiske partner står for koordineringen.

Du kan læse mere om Foras internationale udvalg på:

- www.fora.dk

”BLIV DIN EGEN ENERGIKONSULENT” VAR EN NEMT TILGÆNGELIG KURSUSPAKKE TIL FORAS MEDLEMSFORENINGER. ET KURSUSFORLØB, DER SKULLE RUSTE ALMINDELIGE MENNESKER TIL AT KUNNE UDFØRE ENERGITJEK PÅ EGEN BOLIG OG DERVED SPARE PENGE. NU ER PROJEKTET BLEVET EVALUERET, OG HVAD KAN VI LÆRE AF DET?

Kursusforløb uddannede energikonsulenter

Af Henriette Corvinius Andersen, foreningskonsulent hos Fora

I 2011 afviklede FO Ejby sit første kursus med titlen ”Bliv din egen energikonsulent”. Boligejerne fik energirenoveret deres boliger, håndværksvirksomheder fik arbejdsopgaver i hus, og kommunen kom så tæt på oplysning af en gruppe borgere, som de kunne ønske. Og FO Ejby fik tiltrukket en gruppe kursister, vi ellers ikke ser meget til i aftenskolen – nemlig yngre mænd.

Skoleleder Lissen Christensen fik ideen til at bringe flere interessenter sammen i et kursusforløb med samme mål: boligejere, virksomheder og kommunen, der alle gerne ville spare energiudgifter og formindske miljøbelastning. Middelfart Kommunes klimachef, Morten Westergaard udtalte, at kurset var ”folkeoplysning, når det er bedst”. Succesen hos FO Ejby og klimachefens begejstring smittede også af på sekretariatet. Vi satte et projekt i gang med spredning af ideen til andre Fora-foreninger, da der her var en unik mulighed for at få nye samarbejdspartnere og nye målgrupper for kurserne.

Kursusforløbet kopieres

Målet med projektet var at mindst ti kursusforløb blev slået op i Foras foreninger i løbet af efteråret 2013. Da vi ikke fandt ti foreninger blandt vores egne, blev LOF inviteret med. Et andet mål var geografisk spredning i Region Syd, idet flere kommuner der samarbejder med Grøn Erhvervs-vækst (GE). GE var en vigtig partner, da de

både kunne ”levere” kontakt til energihåndværkere og et skræddersyet undervisningsforløb. Projektet endte med at gå udover regionsgrænsen, da aftenskoler andre steder i landet gerne ville deltage, og vi fandt det vigtigt at finde nogle, som havde drivkraft og energi til at forsøge sig med noget nyt. Vi fik grønt lys fra GE til at alle kunne bruge deres undervisningsforløb og -materialer.

Fora har nu evalueret projektet blandt egne og LOFs foreninger. Der var i alt 14 foreninger, som sagde ja til at deltage og ud af dem endte syv med at slå kurset op. Udover LOF Vejen, FO-Kolding, Verringe Husflid, FO Nordfyn og Kerteminde Husflid i regionen, blev kursusforløbet slået op i FO Gladsaxe og NETOP Allerød-Furesø.

Kursusforløbet blev ikke slået op

Der er flere grunde til, at kurserne ikke blev slået op, og udover at den ”sædvanlige” tidsmangel til forarbejdet, var der et par overraskende eksempler blandt begrundelserne. Et sted var det manglende lånemulighed i banker i lokalområdet til finansiering af eventuelle forbedringer, og et andet var der direkte konkurrence fra en bank, der slog et lignende rådgivningsforløb op helt gratis. Dette er hindringer, vi ikke har kunnet forestille os at skulle tage højde for. Travlhed kan man til gengæld forsøge at tage højde for ved tage fat på noget nyt på et tidspunkt, hvor man har tid, sørge for at deadline ikke er alt for stram, tage sig god

tid til forarbejdet og være godt forberedt, når man vil sælge ideen til samarbejdspartnere - og tidligst muligt være konkret i forhold til rollefordelingen.

Det, der lykkedes

I fire tilfælde blev kursusforløbet til noget. Dels har der været et meget klart mål med forløbet. Dels er kursisterne sandsynligvis blevet tiltrukket af muligheden for at spare penge. De ville få termograferet deres huse, og finde ud af, hvor du skulle energirenovere og hvordan. Håndværkerfradraget har sikkert også spillet ind med tilskud til de opgaver, man ikke kunne – eller måtte – klare selv. Og med flere samarbejdspartnere er man tilsammen nået bredere ud med markedsføringen.

Nye samarbejder

Der er så til gengæld fordele ved at have samarbejdspartnere i et nyt projekt. I kommunerne har de blandt andet været behjælpelige med annoncering, de har taget kontakt til grundejerforeningerne, og har dermed målrettet markedsføringen direkte. På kurserne i Furesø og Gladsaxe fik man fat på de helt ”rigtige” samarbejdspartnere i Bolius, Boligejernes videnscenter, som også kan nå ud til en bred målgruppe af husejere. Af andre nye samarbejdspartnere nævnes isoleringsfirmaet Isover, ejendomsmæglerne Estate, Energistyrelsen, Energitjenesten, naturgasselskabet HMN, banker og sparekasser. Men som skolelederen fra Verringe

Husflid siger i sin evaluering: ”Det er fantastisk godt at danne nye partnerskaber, og det er givende, men også udfordrende at arbejde sammen med andre”. Derfor er det vigtigt med overskud og energi til at gå i gang og til overbevisende at ”sælge” et projekt til nye samarbejdspartnere. Men fordelene er, at man dels kan deles om arbejdsopgaverne, ansvaret og det økonomiske. Partnerne vil kunne bidrage til annoncering og markedsføring og tilføre ”arbejdskraft” fx til undervisning i projektet. Man undgår at stå med det hele selv.

Alternative undervisningssteder

Det kan også være nødvendigt i dag at tænke nyt i det tidsmæssige. Få har i dag overskud til at investere tid til at lære nyt henover en efterårs- eller forårsperiode, så undervisningen tænkes som fyraftensarrangementer eller weekendkurser.

Energikurset er et forløb på seks-syv mødegange, men i NETOP Allerød-Furesø mødtes kursisterne samlet to gange og på egen hånd en enkelt gang. Og man nåede det nødvendige alligevel. Og hvorfor ikke holde kurser hjemme hos familierne, hvis de ikke kommer til os? Sverige er et godt forbillede for ”selvkørende” studiegrupper, som samler fælles interesser. Med de fleksible tilrettelæggelsesformer kan man få undervisningen ind i andre sammenhænge, og lave studiegrupper fx i villakvarterer. Man kan forestille sig undervisning i at lægge terrasse i parcelhushaven, i at gøre sin urtehave bæredygtig, i at sikre sig mod skybrud eller i at udnytte regnvand til hverdagens husholdning. Jeres næste projekt skulle måske være ”Vild med vand” med undervisning hjemme hos en familie på Lupinvej? På sekretariatet er vi gerne ”fødselshjælpere” for jeres nye ideer.

FAKTABOKS

Projektet ”Bliv din egen energikonsulent” og evalueringen af det er støttet økonomisk af puljemidler til udvikling i Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS).

Har I lyst til at starte et ”Bliv din egen energikonsulent” kursusforløb, så kontakt foreningskonsulent Henriette Corvinius Andersen: henriette@fora.dk

Læs mere om projektet på

• fora.dk/nyheder/nyt-i-fora/2014

Stort&Småt

Nye foreninger i Fora

Håndværkernes Hus i Hjørring har til formål at bevare gamle håndværkstraditioner og er et arbejdende museum. Her bliver der trædrejet, der bliver smedet, der er garnspinderi og vævning.

Solbakkens Fritidsskole er en ny fritidsskole i Aarhus, der har som formål at tilbyde undervisning og andre arrangementer, hvor der skal være adgang for ALLE, altså også hvis man f.eks. sidder i kørestol. En del af kurserne skal desuden tage højde for, at mennesker med kognitive dysfunktioner også skal kunne deltage.

Nyborg Husflid 90 år

Nyborg Husflidsskole blev stiftet i 1924, hvor en gruppe af byens borgere satte hinanden stævne med det formål at fremme husflidens kår i Nyborg ved at stifte "Nyborg sløjd og Husflidsskole". Til den første undervisning mødte 75 elever op, hvilket sprængte rammerne for det lille kælderlokale på Nørrevoldsskole. I dag foregår undervisningen ikke i et lille kælderlokale, men i det gamle slagtehus, som foreningen i dag ejer. Siden Nyborg Husflidsskole overtog bygningen i 1938, er der i den grad blevet bygget til og renoveret for at kunne passe til foreningens behov. Den 20. september kunne Nyborg Husflidsskole fejre 90 års jubilæum. Det blev markeret med et åbent hus arrangement med levende musik, gæster fra nær og fjern, med et fint jubilæumsskrift og naturligvis med masser af husflid.

Ny skoleleder og ny formand

Emmy Hansen stopper efter 12 år som skoleleder og formand i Juelsminde Husflid. Emmy Hansen, som er uddannet brodøse har været med til at starte Juelsminde Husflid. Emmy har været med i alle de 12 år, foreningen har eksisteret. Mange af årene har hun fungeret både som skoleleder og formand, da den tidligere formand valgte at stoppe. Emmy har været fantastisk god til at bruge og opbygge sit netværk, og den kontakt Emmy har haft til mange forskellige og dygtige undervisere, har Juelsminde Husflid nydt godt af. Emmys rolle som skoleleder og formand overtages af Pia Mejborn og Dorte Eriksen. Pia Mejborn, som er nyvalgt skoleleder, er uddannet sygeplejerske i Hedensted kommune. Pia er her fra foråret gået ind i bestyrelsen for første gang. Dorte Eriksen er uddannet social- og sundhedsassistent ansat på et socialpsykiatrisk bosted i Region Midtjylland. Dorte har været medlem af foreningen i 9 år. Hun har først fungeret som frivillig, når der var behov for det, derefter som suppleant, så som mening medlem for i foråret at blive formand for foreningen.

Förbundet Nordisk Vuxenupplysning

Ved FNV's (Förbundet Nordisk Vuxenupplysning) årsmøde 2014 i Kungälv blev Elinor Harder valgt som Danmarks repræsentant i FNV's styre (bestyrelse). På billedet ses Stefan Landberg (længst tv.) fra Sverige, som blev valgt som viceordførende (næstformand). Ved siden af ham står Elinor

Harder. Som Ordførende (formand) blev finske Beatrice Östmann valgt (th.

for Elinor) og ved siden af Beatrice står Ivar Odnos fra Norge (på billedet tv. for Beatrice). Fora skal i 2015 være vært for FNV's årsmøde.

25 år i Husflidens tjeneste

Henning Vestergaard er en ægte træmand, men ved siden af denne interesse har han haft 25 år i Ullerslev Husflids bestyrelse som formand. Det er 76 år siden Ullerslev Husflid blev stiftet, men som Henning siger med et smil: "Jeg kan ikke slå den, som har siddet længst som formand, for han var formand i 37 år." Den daværende formand Harald Skov havde udset sig Henning som kronprins, hvilket ikke var noget dårligt valg, da han blev på posten i 25 år. 25 år i Ullerslev Husflids tjeneste har ført til modernisering af foreningen, og Ullerslev Husflid er i dag kendt for – på det meste af Fyn og faktisk ud over landet – at være stedet, hvor man polstrer møbler. Henning har et godt samarbejde med den øvrige bestyrelse, men mener, at det efter 25 år er tid til generationsskifte på formandsposten. Henning bliver i bestyrelsen forløbellig to år endnu, så han kan dele ud af sin erfaring.

Folkemøde

På Folkemødet i år satte vi folkeoplysningen til debat under overskriften "Folkeoplysningen anno 2014 – folkeoplysning eller fritidsaktivitet" og i panelet sad vores egen formand Marlene Borst Hansen, Helga Kolby, tidligere forstander for Folkehøjskolernes Forening, Bjørn Salling, bestyrelsesmedlem i Dagshøjskoleforeningen og John Meinert, direktør for AOF. Moderator var Troels Mylenberg. Det blev en livlig og munter debat med mange tilhørere. Næste år har vi igen planer om at deltage på Folkemødet på Bornholm. Hvis I gik glip af vores egen debat på Folkemødet i år, eller er nysgerrig efter at se og høre nogle af de andre debatter, så gå ind på www.youtube.com og skriv "SLRTV Netværk for oplysning", så kommer vores egen debat frem. Og her vil I også kunne finde de andre debatter i DFS' telt.

Aftenskolernes Pris

Det er ved at være et stykke tid siden, men det skal ikke afholde os fra at omtale denne festlige begivenhed i dette magasin. Aftenskolernes Pris løb af stablen for første gang nogensinde d. 15. aug. i Aarhus på restaurant Herman's i Tivoli Friheden. Det var en festlig dag, med besøg af blandt andet Poul Krebs, kultur- og kirkeminister Marianne Jelved og over 200 gæster fra det danske aftenskolemiljø.

Hele otte foreninger, der er medlem af Fora var nomineret, i de i alt ni kategorier, som Aftenskolernes Pris udgør. Det er med stolthed, vi kan meddele, at hele tre af Foras medlemmer fik en pris. Partnerskabsprisen gik til FO-Aarhus, Den internationale Pris gik til Odense Aftenskole, og prisen til Aften-

skolens ildsjæl gik til Rut Jørgensen fra Visborg Husflidsforening.

Bag initiativet stod de landsdækkende oplysningsforbund:

Arbejdernes Oplysningsforbund (AOF-Danmark)
Dansk Oplysningsforbund (DOF)
Folkeligt Oplysningsforbund (FOF)
Liberalt Oplysningsforbund (LOF)
Fora
Fritid & Samfund
FO-Aarhus

Fritid & Samfund og FO-Aarhus har igangsat initiativet.

Demokratiundersøgelse

Syddansk Universitet er i gang med at undersøge foreningslivets og de folkeoplysende skoleformers betydning for voksne danskeres demokratiske deltagelse og medborgerskab. Herunder den motivation og de barrierer der kan være hos voksne for at deltage aktivt i foreningslivet. Undersøgelsen foretages af Bjarne Ibsen og Karsten Østerlund, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet. Der sendes i disse dage spørgeskemaer ud til cirka 37.000 danskere med tilknytning til folkeoplysningsen en del af disse kommer fra Foras 10 deltagende foreninger.

Laugets Vævekursus har 10-års jubilæum

Laugets Vævekursus fejrede deres første 10 år med væveundervisning med en jubilæumsfest i Rundetårn. I anledning af jubilæet er et jubilæumshæfte med væveopskrifter og vævetips blevet udgivet. Dagen bød på taler og naturligvis blev der arbejdet med hænderne.

Visuel identitet

EN MÅDE AT FÅ MENNESKER TIL AT FORHOLDE SIG FØLELSESMÆSSIGT TIL EN ORGANISATION

Af Claus Lillerup, brandstrateg og designer, skaber af Fora's identitetsdesign

Når man taler om brand og identitet, er der ofte den misforståelse at logoen er organisationens brand. Men brandet ved en organisation, er den måde vi handler på, den kultur, der er bærende for organisationen. Som oftest er det en kultur, der har været mange år undervejs, som har ændret sig, blevet skubbet til af indre og ydre omstændigheder. Lidt ligesom et liv er blevet formet for et almindeligt menneske og gør os, til de personligheder vi er. Et stykke hen af vejen kan vi godt gøre noget for at forme personligheden, men er også underlagt de ydre og indre omstændigheder, som vi er en del af.

Det er vores brand. Brandet er, den vi er, men brandet er også den, vi gør os til, den måde vi handler på – det kan vi gøre meget mere ved. Brandet er den måde, vi agerer i verden, måden vi taler på, giver hånd på, hvor højt eller lavt vi taler etc., altsammen noget vi kan ændre på, hvis vi lægger lidt arbejde i det.

Brand Den følelsesmæssige forståelse man har af en organisation eller et produkt.

Identitet Det visuelle aspekt af brandet, oftest et sæt guidelines for brug af visuelle elementer

Logo Identificerer en organisation i sin simpleste form via et mærke eller en logotype.

Der skal være en direkte sammenhæng, mellem den man er, som organisation – og den måde den visuelle identitet fremstiller det. Hvis en organisation som Fora, bliver fanget i ikke at leve op til sit brand bliver de opfattet som utroværdige, og det er derfor vigtigt, at fortælle historier om sig selv, der er sande, og for at gøre dem sande, skal man arbejde med sin kernefortælling og dermed sit brand.

Det handler om følelser

Der er gode grunde til, at nogle virksomheders brand klarer sig bedre end andres. Dem, der klarer sig godt, har som regel nogle meget enkle historier at fortælle, der er omsættelige i billeder, der er til at forstå. Selv de mest komplicerede teknologidrevne virksomheder kan lave historier om dem selv, der rummer klare og enkle budskaber, hvis de arbejder med den måde, de agerer i verden på. Hvis kernefortællingen er enkel og fortællingen rigtig, vil mennesker begynde at forholde sig følelsesmæssigt til brandet.

At gøre forståelsen visuel

Det kan være svært at forstå en organisations budskab intuitivt - og det kan en stærk visuel identitet hjælpe til med. Et godt design visualiserer og legemliggør kernefortællingen, så den bliver en essens af organisationens identitet og taler direkte til følelserne. Logoet bliver identitetsmarkøren for organisationen – ligesom et navn kan være det for en person – og beskriver organisationen i sin simpleste form. Dette kan kun gøres ved at prøve at forstå hvilken slags organisation, man står overfor.

Fora

Dette er den måde, vi har arbejdet med forståelsen af Fora på, ved at give Fora en kernefortælling I kan stå ved, ved at arbejde den over i en visuel forståelse af kernefortællingen - og endelig ved at gøre det hele så simpelt at det kun kan se ud på en måde. Jeg håber, I bliver glade for det i fremtiden - og at I kan genkende jer selv i det.